

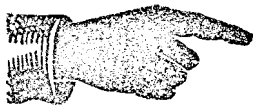
ERDÉLYI GAZDA

Erdélyi Bank és Takarékpénztár

Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. szám alatt.

Sürgönczim: Erdélyibank, Kolozsvár.

Új, legolcsóbb sorsjegy-értékpapír!

Ezen sorsjegyek
a hivatalos napi ár-
folyamon
mindenkor
eladhatók.
o o o o vagy o o o o
elzálogosíthatók.

Az országgyűlés által elfogadott 1904. évi XXIV. törvénycikk értelmében, a szegénysorsu tüdő-
betegek gyógykezelésére fennálló Erzsébet királyné szanatorium javára

5 korona névértékű

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-SORSJEGY

már legközelebb bocsáttatik ki.

A sorsjegy-kölcsön biztosítékul szolgáló alap a magyar királyi központi állampénztárnál
helyeztetett letétbe. Ezen sorsolási tőke kezelését a magyar királyi pénzügyminisztérium vállalta magára,
tehát a sorsjegytulajdonosoknak a legmesszebbmenő biztonság nyújtatik. A nevezett szanatorium

Ö Császári és Apostoli Királyi Felségének, I. FERENCZ JÓZSEFNEK

legmagasabb védnöksége alatt áll.

Az Erzsébet királyné-sorsjegyeket — tekintettel a kitünő játéktervre — a kibocsátandó meny-
nyiség csekélységére, a sorsjegyek olcsóságára és az előrelátható áremelkedésre — valószínűleg már
a nyilvános aláírások megkezdésekor a tényleg kibocsátott mennyiségnél — többszörösen túljegyzik; épp
ezért határoztuk el magunkat még az aláírások megkezdése előtt bejelentéseket eredeti feltételek mellett,

az első (kibocsátási) árfolyamon, költség és jutalékmentesen

fogadni. Azokat a feleket, kik bejelentéseiket IDEJEKORÁN — lehetőleg postafordultával küldik be
hozzánk, a sorsjegyek felosztásánál különösen figyelembe vesszük. A bejelentésnél egy korona
foglaló, a maradék összeg pedig átvételkor, legkésőbb 8 nappal a sorsjegyek megjelenése után fizetendő.
(A foglalót a vételárba beszámítjuk.) A sorsjegyek átvételi idejét a bejelentőknek idejekorán tudomásukra
fogjuk hozni.

Tapasztalat szerint mindazok, kik új sorsjegyeket az első árfolyamon szereztek be, eddig minden-
kor jelentékeny árfolyamnyereségre tettek szert; eltekintve attól, hogy ez idő alatt kockázat nélkül
játszottak.

Míg ugyanis pl. a Magyar Vörös-kereszt-, a Bazilika-, a Józsv sorsjegyeknek stb.-nek évenként
csak 2 sorsolása van, — legfeljebb 40.000 koronás főnyereményekkel — és az áruk mégis folytonosan emel-
kedik, addig a jelentékenyen olcsóbb Erzsébet királyné sorsjegyeknek évenként 3 huzása van és a

főnyeremény 100.000 korona,

40.000, 30.000, 25.000, 10.000 korona és számos mellényeremény. A nyeremények minden adó, bélyeg
és illeték levonása nélkül fizettetnek ki. Az új sorsjegyek áremelkedését valószínűvé teszi továbbá az a
körülmény is, hogy több régi sorsjegy-faj rövid időn belül kisorsolások útján teljesen megszűnik, miáltal a
forgalomban levő sorsjegyanag jelentékenyen csökkenni fog.

**Minden
sorsjegynek
nyernie kell.**

o o o
Egy sorsjegy
többször is
nyerhet!

A sorsjegy
játéktartama

65 év.

Évenként
3 sorsolás.

o o o
Minden nyeremény
készpénzben, levonás
nélkül fizettetik ki.

Az 5 korona névértékű Erzsébet Királyné Szanatorium Sorsjegyek nálunk határidőre, letétjegy ellen is kaphatók. (Nem részletiv.)

Legkényelmesebb beszerzési mód.

Hogy t. i. az új sorsjegyek beszerzése első (kibocsátási) áron nagyobb tételekben is mindenkinek a legolcsóbban és az árfolyamnak túlfizetése nélkül lehetővé tétessék, kiváratra darabonként 2 korona lefizetés mellett a sorsjegyek nálunk mint a fél tulajdona letétben maradhatnak, míg a hátralékos összeg fél, vagy egész év múlva — a vevő tetszése szerint — egyszerre vagy részletekben fisethető. Ez esetben mérsékelt kamatokat számítunk fel. Már a 2 korona foglaló lefizetése és a sorsjegyek megjelenése után, a vevőnek sorozatokkal és számokkal ellátott letétjegyet (nem részletivet) adunk ki a vásárolt sorsjegyekről úgy, hogy a vevő e sorsjegyek kizárólagos játék- és tulajdonjogát már a legközelebbi huzáson is élvezi. Ennek különös előnye az is, hogy e szerint nincsenek időpont-hoz kötött részletfizetések kikötve, vagyis a hátralékos összeg fizetése a letétjegy alapján kiváratra hosszabb időre is meghosszabbítható. A letétjegy tulajdonosának tehát nemcsak a sorsjegyek nyerési esélyeit biztosítjuk azonnal, hanem lehetővé tesszük azt is, hogy nagyobb sorsjegymennyiség után árfolyamnyereségre is tegyen szert. Öt darabnál kevesebbet csak készpénzfizetés ellen adunk el.

Készpénz foglaló helyett a hivatalos árfolyamlapban jegyzett értékpapírokat (sorsjegyeket stb.) is elfogadunk.

A bejelentéseket az ide mellékelt megrendelőlapra kérjük.

Kolozsvárt, 1904. szeptember hóban.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság.

Az ELSŐ HUZÁS már rövidesen a sorsjegyek megjelenése után tartatik meg.

A játéktervet minden sorsjegy tartalmazza.

A következő adatok:

bizonyítják, hogy mindazok, kik sorsjegyeket idejekorán, első áron szereztek be, — a mellett, hogy időközben a nyerési esélyeket is élvezték — a befektetett tőkét igen sok esetben megkétszerezték.

A magyar vöröskereszt sorsjegyek névértéke	5 forint,	míg a mai árfolyamértéke	30 korona.
az osztrák vöröskereszt	" " 10	" " " "	55 "
az olasz vöröskereszt	" " 25 lira	" " " "	45 "
a Bazilika	" " 5 forint	" " " "	21 "
a Jó-szív	" " 2	" " " "	10 "
a Rudolf trónörökös	" " 10	" " " "	70 "
a Buda városi	" " 40	" " " "	168 "
a Pálffy herceg	" " 40	" " " "	165 "
az Osztrák hitelintézeti	" " 100	" " " "	460 "
a Bécsi-városi	" " 100	" " " "	515 "
a magyar nyermény	" " 100	" " " "	410 "

Sorsjegyekre és más értékpapírokra legolcsóbb kamattal adunk kölcsönt.

Itt levágni kérjük.

Megrendelő-lap.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Részvénytársaságnak

Kolozsvár, (Mátyás király-tér 32).

Hivatkozással aláírási felhívásukra, ezennel megrendelek Önöknél, a hivatalosan megállapítandó eredeti aláírási feltételek mellett

1. Készpénzfizetés ellen:

..... darab 5 korona névértékű Erzsébet Királyné Szanatorium-Sorsjegyet és kötelezem magamat ezeknek árát — a foglaló levonásával — 8 nappal a sorsjegyek megjelenése után megfizetni.

Foglaló fejében küldök mai napon 1 koronát darabonként, vagyis összesen koronát.

A nem kívánt rész (a, b vagy c) törlendő.

a) készpénzben, bélyegekben,
b) postautalványon,
c) fedezetkép az előlegért következő értékpapírokat:

2. Letétjegy alapján (határidőre) megrendelek:

..... darab Erzsébet Királyné sorsjegyet és küldök Önöknek foglaló fejében korona fillért.

A nem kívánt rész (a, b vagy c) törlendő.

a) készpénzben, bélyegekben,
b) postautalványon,
c) fedezetkép az előlegért következő értékpapírokat:

Kelt 190

A megrendelő neve és foglalkozása:

Lakhelye és közelebbi címe:

Árfolyam értékű sorsjegy. — Nem igérvény. — Évenként 3 huzás. — Főnyermény 100.000 korona. Bármikor értékesíthető vagy reá zálogkölcsön: kapható.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Az előfizetéseket

kérjük megújítani!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

A „Pannonia” útasai. Éber Ernő.	469
A szőlőlomb és törköly mint takarmány. Molnár Lajos.	470
A bivaltejről.	471
Néhány trágyázási kísérlet 1903-ban.	471

Kisebb szakközlemények:

A lombtakarmányozásról. — Tojáskonzerválás. — Védekezés a hesszeni légy ellen.	471
Háztartás.	472

Egyleti élet:

Meghívó az E. G. E. igazg.-vál. ülésére.	472
--	-----

Kormányintézkedések:

Takarmánybeszerzési források. — Szeszgyári moslék főhasználása.	472
---	-----

Vegyes közlemények:

A telepítés.	473
----------------------	-----

Mirdetések.

Ajánlok:

őszi borsót,
őszi bükkönyt,
szöszös bükkönyt,
muharmagot,
tarlórépamagot,
esibehurt,
paprikakölest,
pohánkát,
mustármagot,

Veszek:

gazdasági magvakat

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN, VII. ROTTENBILLER-U. 33.

A „Pannonia” útasai.

Ezernél több magyar ember, legény, aszszony, lány, gyermek volt a „Pannonia” oceanjáró gőzösn, mikor az szeptember 1-én fölszedte horgonyát, hogy Amerikának vegye útját. Ezernél több ember, ezernél több magyar élet egy hajón. Bizonyára sok hajótörött exisztencia volt ebben a tömegben, bizonyára sokan voltak benne, a kiket a sors üldözött a kivándorlás útjára, de bizonyára a nagyobb résznél a kemény munkával szerezhető jobblét reménye erősítette meg a nehéz elhatározást és edzette meg a szívet a megszokott, szeretett hazai rögg elhagyására. Csodálatos szövődés van az emberi léleknek. Meglett és öreg emberek, meg asszonyok, a kiknek minden őse ehhez a földhöz tapadva élt, a kiket minden hagyomány ideköt, a kiknek szokásai uralkodnak itt, a kik ezekhez a viszonyokhoz szoktak hozzá hosszú életük alatt, a kikben ezeknek az elemeknek összehatása a kiolthatatlan hazaszeretet érzését, kell, hogy megalkották legyen, mindentől megválva, a mi eddig kedves volt, mindent elhagyva, a mihez eddig ragaszkodtak: egy új világ ösmeretlen, idegen tájai felé húzódnak hosszú, tömött sorokban. Tudják, hogy egy óriási és nehéz utazást kell megtenniök. Tudják, hogy egy olyan világba lépnek, a hol nyelvüket nem beszélnek, gondolkozásukat meg nem értik, szokásaikat el kell hagyniök. Tudják, hogy tömérdek sokan nyomorultan pusztultak el abban az új világban véreik közül Tudják, hogy irtózatot sokat kockáztatnak, még azt is, hogy soha vissza nem térnek többé hazájukba. És azért mennek, vándorolnak ki mégis.

Könnyelműen ítélnék azok, a kik a kivándorlás folytonos dagályát a könnyelmű, kalandos vállalkozási kedvvel okolják meg. Téves hit az, a mely a csábításban keresi a növekvő kivándorlás magyarázatát. Még az a vélemény is csak részben állja meg a helyét, a mely a rossz gazdasági viszonyokat tartja a kivándorlás megdagasztójának. A kivándorlás munkás mozgalom. Mozgalom, a mely a nyugoti iparállamokban a földről a gyárakba hajtja a parasztot, mozgalom, mely a levegőnyomás törvényszerűségével

hajtja a munkás embereket a magasabb munkabér felé — iparban szegény, alacsony munkabérrel bíró országokból Amerika felé. Eleven eszű, éptestű, erőteljes embereink vándorolnak ki, mert az amerikai munkához egész ember kell és mert arra a nagy munkabérre rá kell szolgálni. Ott nem lehet fél munkát végezni, ott nem lehet az idegen embernek eltengetni az életét, ott az erős munka bére a sok dollár és erős munka nélkül pusztulás a vég.

A »Pannonia« ezer magyar utasának szemfárasztóan hosszú listájából száznál több kivándorlónak erdélyi származását tudtuk megállapítani. Nagy szám ez. Tényleg is, viszonylag is. Ifjú és férfi, asszony és lány, magyar, szász és oláh van bőven a »Pannonia« erdélyi útasai között. A székelyföld, a szász megyék, az oláh vidékek, mind tributáriusai a kivándorlás folyamának. Csak az az egy hajó is mennyi munkáskezet, munkaerőt, munkatőkét visz el tőlünk. És ez csak egy hajó. Október 4-én a »Slavonia«, október 18-án megint a »Pannonia« fogják vinni a magyar munkások ezreit. És ez csak a fumei hajóját, de hát még Hamburg, Bréma, Antwerpen hajói! És ezek csak Amerika felé viszik azt a munkás fölösleget mely csak azért fölösleg, mert nem bírnak elég munkát szerezni számukra. De hát az a sok ezer ember, aki országrészünkből még Romániába is vándorol!

De nem siránkozunk azon, a mit mai gazdasági viszonyaink közt megváltoztatni nem tudunk. Sokan, igen sokan a kivándorlók közül valóban meglelik Amerikában azt, a mit reméltek, Nehéz munkával sok pénzt kereshetnek. És ezt be kell vallani nyíltan, mert az igazság elferdítése és meghamisítása nem indokolt még ebben az esetben sem. Magunk előtt is, nyilvánosan is meg kell ezt vallanunk, mert csak így leszünk képesek a kivándorlás növekedése ellen helyes intézkedéseket hozni. Az elijesztés, a fenyegetés, a rémmesék nem voltak képesek megapasztani a vérömlést eddig, és még kevésbé fogják ezután. Még a szomszédokat, barátokat, rokonokat ért katasztrófák sem fogják visszariasztani azokat, akiknek lelkében már gyökeret vert

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 31. szám.

Gabona osztály.

Erotakarmány osztály.

Tenyészállat osztály.

Votomagosztály.

Gazdasági anyag osztály.

Borgazdasági osztály.

Gép-osztály.

Biztosítási osztály.

Díj szabási osztály.

Alaptőke: 520,000 korona. Tartalékalap: 210,000 korona. Forgalmi vissztérítési alap: 80,000 korona. Tagok száma: 996.

Prospectust ingyen és bérmentve küldünk!

1006

Az 1904. évi

Szüreti és borgazdasági

árjegyzékünk

megjelent és kívánatra bérmentve és ingyen küldjük.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

a vándorlás szándéka. Egy szerencsés hazatérő több emberben kelti föl a kivándorlási kedvet, mint a mennyit száz poruljártnak a híre visszatartat. Ez már az emberi lélek sajátossága. A szerencsét az ügyesek béreinek tartjuk, a pusztulást az élehetetlenek sorsának.

Amerika pedig gazdagszik vagyonban, gyarapodik erőben azzal a munkával, amit a mi embereink ott végeznek, mert itt nem végezhetnek. Minden kivándorló egy tőkeösszeget képvisel. Egy nemrég megjelent külföldi munkában olvasom azt a számítást, mely a nemzeti tőkének a kivándorlás által való csökkenését mutatja ki. A bevándorlási jelentésekből megállapítható, hogy 1895—1899-ben körülbelül egy negyed millió magyar és osztrák kivándorló (a bevándorlási statisztika együtt mutat ki miniket az osztrákkal) 3 millió dollárt vitt ki magával; 100 dollár útiköltség föltételezésével (amiből a hazai vasútnak csak igen kis töredék jut) 25,000.000 dollár ment ki Magyarországból és Ausztriából a figyelt időszak alatt, vagyis 28,000.000 dollár = 140 millió korona vonatott el a magyar és az osztrák nemzeti vagyonból, még pedig körülbelül egyenlő arányban a két országból. Ezzel szemben megbízható becslések szerint az Egyesült Államokban élő magyarok és osztrákok évenként kereken 11,000.000 dollárt, az öt év alatt 55,000.000 dollárt küldtek haza, amiből az optimisták rámutathatnak, hogy ime: a pénznyereség 28 millió dollár, 135 millió korona. Csak hogy ez a számítás így még nem teljes, mert hiszen a kivándorlottak künnlétük alatt is kaptak hozzátartozóiktól örökségből, vagy másként őket megillető pénzeket. De maga a kivándorló is egy summa pénznek felel meg. Az az ember, aki itthonléte alatt az állami intézményeket használta, oktatásban részesült, hazájára nézve produktív erőt, munkatőkét képvisel. Ha csak 500 koronával értékeljük a felnőtt ember ezen produkáló erőtökét, könnyen kiszámítható, hogy micsoda haszon Amerikára nézve és micsoda veszteség ránk nézve az, ha ez az erőtöke Amerikának és nem nekünk kamatozik több százezer kivándorlott után, sok éven keresztül.

A legfájdalmasabb érzés az, ha nem tudunk segíteni azokon, akik közel állanak szívünkhöz. És mi nem vagyunk képesek magunkon segíteni, a kivándorlás folyamat lecsapolni. Erdély erejét a kivándorlás eddig csak Románia felé vitte ki, most már Amerika is kezdi szívni. És legyünk rá elkészülve: az Erdélyből Amerikába irányuló kivándorlás rövid időn belül igen nagygyá fog nőni. És számítsunk arra is, hogy a magyarság veszi majd ki abból is leginkább

a részét, mert elevenség és élelmesség ezekben van a legnagyobb mértékben. Mikor az első amerikai pénzek hazaérkeznek majd, mikor az első jól járt kivándorlottak visszatérnek majd, akkor hatalmas erővel fog megduzzadni az erdélyi-tengerentúli kivándorlás is. Mert a nagy mágneses test, Amerika, delejes erőt visz át az onnan elkerülő pénzbe és emberekbe s a hazaszivárgott pénz és a visszatért emberek új pénzt és új embereket vonzanak Amerikába és tőlünk el. Igaz, a kivándorlottak nagyrésze visszajő hazájába; de nem hozhatja vissza az évek alatt odaát fölhasznált munkaerőt, melynek óriási haszna az amerikai tőkések milliárdjait növeli s a melynek elvesztése a mi szegénységünket csak még nagyobbá teszi.

Eber Ernő.

A szőlőlomb és törköly, mint takarmány.

Az idei év próbára tette a legleleményesebb állattartó gazdát is. A nyári takarmányozás kritikussabb volt, mint rendes körülmények között a téli szokott lenni.

Hiszzen télen a szecskázás, füllesztés, takarmányrépa, abrak s erőtakarmányok felhasználása minden ratióanalízis gazdát oly helyzetbe juttat, hogy aránytag kevés szénatermés mellett is produktív karban tarthatja állatait.

Amde mikor a gazda úgy van berendezkedve, hogy április közepétől ősz végéig, sokszor novemberig állandóan zöldtakarmányon és legelőn tartja jószágát, s akkor a sors keze egy az ideihöz hasonló nyárral áldja meg, akkor aki a chablon rabja, elveszti esztét, s azzal jószágának egy jó részét is küldheti vásárra. Mert a mikor — mint az idén — a lucernás csak egy jó kaszálást ad a nálunk gyakran 4—5 jó kaszálás helyett, akkor sem széna, sem legelő, sem mesterséges takarmány termés sincs.

És akkor áll a jelszó: „segíts magadon s az Isten is megsegít.”

Kisgazda vagyok, mert csakis szőlőm érdekében s háztartásom kedvéért tartok állatokat. Két lovam csikójával, egy tehén 2 növendék borjával, s a szükséges hizó sertésen kívül, amelyek nem e lapra tartoznak, 1 drb számár egész marhaállományom. S ezt rendszeresen el is tartotta mindig a szőlőmben levő gyümölcsös szőna termése és legelője, valamint a szőlő serpentin útján (amelyet útképen csak télen használok) álló lucernás, ápril közepétől okt. végéig.

Amde az idén már július első felére természetes és lucerna szőna lobbort vetettek, s úgy első mint második takarmányosom területe vörösre volt kiszülve.

Annál bujábbban hajtott azonban a szőlő, s minthogy ezen gazdálkodási ághoz néhány év óta a középbirtoknál nagyobb complexumom van, (24 k. hold) a beállott takarmányhiányon a szőlőlombbal segitettem magamom.

Julius első harmadától máig és mostan is a rendes abrakon kívül alig kapnak állataim egyebet mint szőlőlombot; s az utolsó kötés a csonkázással lévén összekötésben, s az akkor le darabolt szőlőlombot feltakarmányozni

teljes lehetetlenség lévén, elhatároztam magam arra, hogy a hulladékot össze hordatom és beszombolyázom.

28 □ méter területen jó 2½ méter magas volt az összehordott szőlőlomb, amelyet mindig 1—2 napi szikkadás után hordattam egybe. S miután 30—32 cm. vastag földhányással borítva lett, ma 1 méterre süllyedt.

Igy is van 28 □ méter zsombolyázott takarmányom, amit normális időjárás mellett eszembe se jutott volna meggyűjteni s amelyet tekintettel arra, hogy a szőlő zöldlombját most már 2 hónap óta mily szeretettel fogyasztja úgy lovam, mint szarvasmarhám, (mert a szőlő a csonkázás óta is mindig hajtott hónaljajtásokat) hiszem, hogy télen is szívesen fogja enni.

Alig van kisebb vagy nagyobb mezőgazdasági birtok, a melynek kiegészítő része ne volna egy kisebb nagyobb terjedelmű szőlő. Ilyen gazdatársaim okulására kívántam jelen sorokat papírra tenni.

Elmondhatják ugyan erre, hogy „eső után köpenyeg!” (Bár még az első dérig sokan használt is vehetik.) De erre csak azt kell mondanom, hogy szeretek mindent csak mint probatumot ajánlani és éppen azért fogok egyet-mást a törkölyről, mint takarmányról elmondani.

Ez is »probatum est« még pedig jó 10—15 esztendővel ezelőtt használtam a törkölyt télen, mint takarmány surrogátumot. Arad megyében, Aradhegy alján egy grófi birtok intézője voltam, 64 hold szőlő volt a tejjgazdasággal felszerelt birtok mellett. De nem csak tejjgazdaság, hanem e mellett, vagyis ezzel kapcsolatosan, minthogy tisztavérű pinzgaui állataink voltak, a növendék állományt fel is neveltem, s a bikák mint tenyész állatok eladásra, az üszök pedig a tehenészet fejlesztésére szolgáltak.

Előre kell bocsátanom, hogy Aradhegy-aljának különösen 3—4 egymásmellé sorakozott községének teljesen elűtő klímája van, mint a megye sík, vagy egyéb szőlővidékének.

Ezen 3—4 község nagyon magas és meredek, sok helyen sziklás hegyei teljesen délnek néznek, s a felvett nagy meleget úgy nappal mint éjjel 3—5 kilométernyi távolba kisugározzák és visszaverik.

Ezen reflex meleg nyáron igen gyakran aszályossá teszi a környék sík lapályait, s télen is szárazzá alakítja azt. Hogy mennyire áll ez, mutatja azon körülmény, hogy 12 évig voltam ott egy húzamban, s ezalatt sarjút csak kétszer tudtunk ott kaszálni, ahol a kataszteri becslés szerint I. oszt. kaszáló mintatér volt. Valószínű hogy azok az urak májusban és nem július- vagy augusztusban végezték a helyszínelési eljárást.

Majdnem állandó takarmány késésben szenvedtünk. Ekkor jutott eszembe, hogy ezt a törkölyt, amelyet cognagyártás céljából petiotitált bor előállítására használtam, ami néhány száz Hlrt kitett, polyvával keverve, bevermeltettem, beföldeltettem s a beföldelés után végbe ment takarmányozási processzus után télen részint a jármos ökrökkel, részint a tehennel egyéb szecskázott anyagokkal füllesztve feltakarmányoztattam.

Az állatok 12—15 kg-ig kaptak fejeként. Répaszelet, kórpa, olajpogácsával keverten frissen fogyasztották, s állandóan jó karban voltak e takarmányozás mellett. Természetesen szalmaszecca is volt a füllesztés keverékében, s a füllesztő cement tartályokban a felmelegedett anyaghoz utólag, közvet-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Botételeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árut és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzsákok is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

Tizenhét éves gazdasági gyakorlattal bíró gazdatiszt, aki a mezőgazdaság minden ágában jártas és jó bizonyítványok fölött rendelkezik,

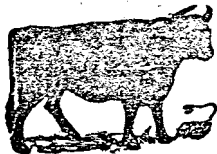
azonnali belépésre is megfelelő gazdatiszti állást keres. Bővebbet az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet titkári hivatalánál lehet megtudni **gy. g.** címre hivatkozva

Fischer és Társa
— Faiskolák —
Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.)
 Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges

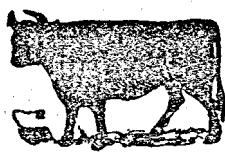
produkálása a legfinomabb és legjobb csemege- és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsziák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber, Gömbakác. Szamocza, Ribiszke (vörös szőlő).
 Egres stb. stb.
 Megbízható kiszolgálás. — Olcsó árak.
 Szakszerű csomagolás. 1352

Száj- és körömfájás ellen

biztosan s alaposan gyógyító szer a legujabban feltalált, előkelő gazdák s szaktekintélyek által kipróbált s kitűnőnek bizonyult

— dr. BIRÓ-féle —
BOVINOL

mely úgy száj-, mint körömfájásnál biztosítja a gyors és alapos gyógyulást. — A BOVINOL bekenésnél undort nem gerjeszt, az állatok étvágyát nem rontja, a szájüreget nem csipi, de kellemes hűsítő hatásánál fogva az állatok könnyen türik. — **Használata:** Pamacschal a szájüreget naponta 2-szer kell jól bekenni; 1—2 nap múlva, midőn a nyálfolys megszűnik elegendő 1-szer. Körömfájásnál a piszoktól megtisztított körömök között kell bekenni.

I üveg ára 2 korona. 1376

Főraktár: Wolff-gyógyszertár, Kolozsvár.

Megrendeléseket elfogad az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is.

• **Őszi trágyázáshoz** •

Thomassalakliszt

Ösillag védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál.

KALMÁR VILMOS Budapest, VI., Teréz-körút 3.

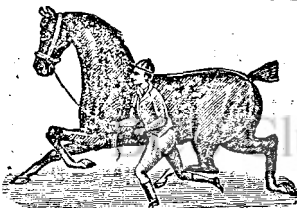
a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre! Mindenszák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva

Páris 1900. világiállítás: „GRAND PRIX.”

KWIZDA-féle resitutions fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.
 — Egy üveg K. 280. —

40 év óta az udvari istállóban a katonai és polgári nagyobb istállóban használatban, nagyobb megerősítés előtt és után erősítőül, inak merevedése ellen stb. s a trainingnél nagyobb munkára képesíti a lovat.

KWIZDA szabadalma.

Pneumatic. bokavédő szallagléppárnával.

Bokavédő szallagok

GUMMIBÓL szürke, fekete, barna és fehér színben és 4 nagyságban állítatik elő és pedig a bal és jobb lábra.

A bokára, a—b—ig mérve, melynek körülete 20—22 cm. megfelel az 1. sz. | 24—27 cm. megfelel a 3. sz. 22—24 cm. » 2. sz. | 27—30 cm. » 4. sz.

A szabad. bokavédők árai:

Szürke színben dronként	Fekete, barna v. fehérszín.
1. sz. K. 5'90. 2. sz. K. 5'90.	1. sz. K. 5'90 2. sz. K. 6'40.
3. sz. K. 6'40. 4. sz. K. 7'30.	3. sz. K. 6'80. 4. sz. K. 7'70.

Főraktár: 1291. I.

Kwizda János Ferencz cs. és kir. osztr., magy. kir., román kir., és bolgár fejedelmi udv. szállító kerületi gyógyszerész, Korneuburg. bei WIEN.

Simay-Hazslinszky-féle sertésvész elleni gyógyszerrel

több helyen kísérlet tételét és annak eredményes alkalmazása a gazdák véleményét mindig nagyobb körben és tekintélyes termelők előtt kétségtelenné tette. Már két helyen felszólították a megyei gazdasági egyesületeket, hogy vegyenek ezekről a meglepő jó eredményekről tudomást és indítsanak mozgalmat ezen hasznos szer szabad forgalomba hozatala végett, hogy az mielőbb hozzáférhető legyen és ismeretessé váljék a közönség előtt. Közgazdasági érdekeink ez utoni támogatására rászorolunk, tekintettel az ideai szűk termésre és az eddigi kiszámíthatatlan károokra, melyet ez a betegség okozott. (1379.)

Az állami nagy kísérletezés céljaira, valamint a külföldi megrendelésre készített gyógyszerből, míg a készlet tart, kísérlet céljára való megrendeléseket közvetít az „ERDÉLYI GAZDA” kiadóhivatala is Kolozsvárt.

ELSINGER M. J. ÉS FIAT
BUDAPEST.
 IV., DEÁK FERENCZ-UTCA 3.

ALAPITVA 1831. Slogónyeim: „ELSINGER BPEST, DEÁK-UTCA”. 46 KITÜNTETÉS

VIZMINTES PONYVÁK
 ELISMERT KITÜNŐ MINŐSÉGBEN.

KAZAL, GÉP, KOCSI, M. GGYÜJTŐ. ÉS REPCE-PONYVAK
ZSAKOK Tarpulla, Roválkás Drill, Vászón-kender varrással és varr. s né knt.
 LEGOLCSÓBB MEGBILÁTOTÓ BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS
VIZMINTES BATRAK, ESOKÓPENYEK, VIHARGALLÉROK

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis P. Bergueran-fils leghíresebb páris gyárostól legelőnyűbben beszerezhetők

Polgár Sándornál
 Budapest, VII. kerület,
 Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1356

Cichéket
 mindennemű nyomtatványhoz szép és tisztán kivitelben pontosan és olcsón

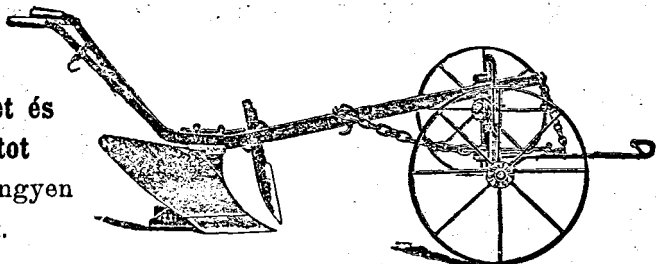
Fischer-féle
 Fotógravírozás — Műnyomatok

Budapest
 III. Víz-utca 63. sz. tel.
 Vidéki megrendelések is pontosan és közöltetnek

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha
a hirneves és csakis eredeti „Bächer-féle egytetemes
aczél-ekéket és váltó hegyi ekéket
vásárolja.

A Bächer-féle ekék úgy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében
minden más gyártmányt felülmúlnak és tökéletes munkateljesítés tekintetében kiválóak.

Árjegyzéket és
áránlatot
készséggel ingyen
küldök.

Bächer Rudolf kizár. ekegyára raktára.

Magyarországi vezérképviselő: **SZÜCS ZSIGMOND**, Budapest, VI., Nagymező-utca 68. 1266

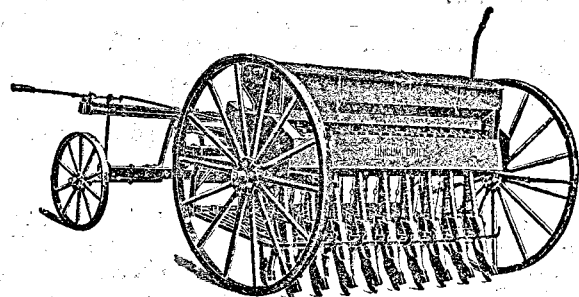
A Melichar-féle cs. és kir. szabadalmazott „UNICUM DRILL“

(sik és hegyes talajnak)

sorvetőgép, úgy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 év óta 23,000 „Unicum Drill“ vetőgép van forgalomban.

Ábrás leírással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

Mielőtt vetőgépet vásárol, érdeklődjék gazdátársainál az „UNICUM DRILL“ iránt.

Melichar Ferencz, csász. és kir. szabadalmazott vetőgépgyárának raktára.

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziak-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1017

Megjelent! Megjelent!

Az egész continensen nagy szenzációt keltett felolvasás szövege, amelyet **Hairie Ben-Aiad** hercegnő Budapesten az Uránia színházban tartott: „A török nő élete a társaságban és a háremben“ címen.

A szép hercegnő saját tapasztalataiból, oly képét adja ezen, európai szem előtt tilos dolognak, hogy úgy a felolvasása, melyet Bécsben a censura éle miatt egyes részében törölt, mint a könyv is, a melyet teljesen, a törölések nélkül adtam ki, bizonyára a kellő számú olvasóra fog találni.

A könyv ugyancsak német nyelven is kapható. Ára mindegyiknek 1.20—1.30 kor. ellenében franco expedíulom.

Szilágyi Béla

könyvkereskedésében BUDAPEST, VI., Károly-körút 26. 1251

AZ
ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET
VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDELYI KERESKEDELMI TÁRSASÁG

KOLOZSVÁR, Szentegyház-utca 2.

Sürgönczim: Kereskedelmi Társaság. — Telefonszám 311.

Legelőcsőbb és legmegbízhatóbb beszerzési forrás mindennemű mezőgazdasági-gépek, talajművelő eszközök és szükségleti cikkekre, u. m. műtrágya, vetőmagvak, gépolaj s zsiradékok, kocsikenőcs, hajtósziljak, juta és lenszakok, vízmentes ponyvák, stb. Ajánlunk t. cz. gazdaközönségünknek az Erdélyi Gazdasági Egylet felügyelete alatt arankamentesített és a Kolozsvári M. K. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás által olomzárolt legjobb

Háromszéki löhere- és magyar luczerna magvakát,

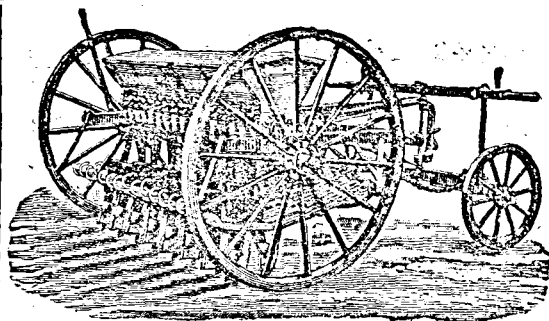
valamint mindennemű fűmagvakat és eredeti oberrordorfi répmagvakat, továbbá Erdélyben eredeti rigalmag után először termelt kitűnő lenmagot, bal-tacziót, székely tengerit, hanna árpát, duppai zabot és egy nagyon bőven termő svéd zabkülönlegességet a legjutányosabb árak mellett. — Felkérjük az erdélyrészi állattenyésztő birtokos gazdákat, hogy eladó haszonállataik (igás ökör, tinó, borju, sertés, stb.) minőségét és mennyiségét hozzánk sürgősen bejelenteni sziveskedjenek, mivel a Királyhágón tül uralmak részéről a vételre rendkívül sok megbízás érkezett.

Kívánatra minták s árjegyzékek ingyen s bérmentve!

1010

1242

KÜHNE E.

Hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára

= MOSONBAN. =

ALAKULT 1856-ban.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

1833

Elsőrendű anyagból elismert gondos kivitelben szállít:

Hirneves „**MOSONI DRILL**” tolókerekű szab. sorvetőgépeket.

SACK-rendszerű aczelekéket

— egy- és kétvasú ekéket, hengereket, beronákat dus választékban. —

GABONATISZTÍTÓ- és SZELELŐROSTÁKAT,

„**Konkolyválasztó gépeket,**”

Rapid-darálókat, szecska- és repavágókat különféle nagyságban.

Takarmánykamra-berendezéseket.

Szőlőzúzókat 27 és 37 ctméter széles hengerekkel.

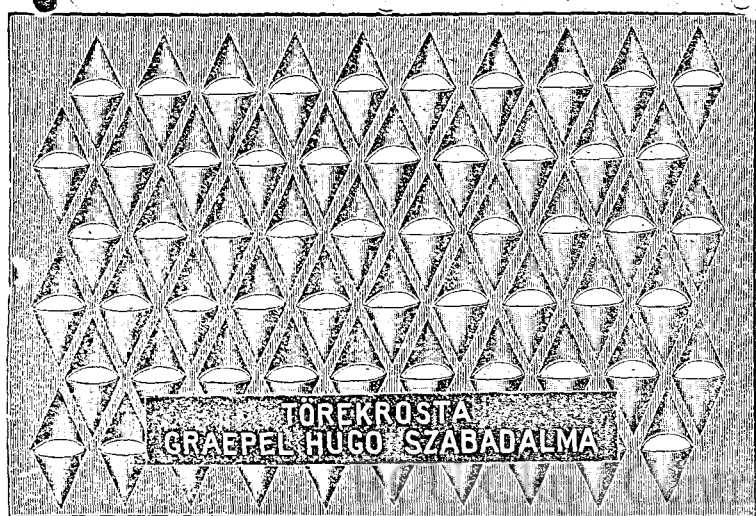
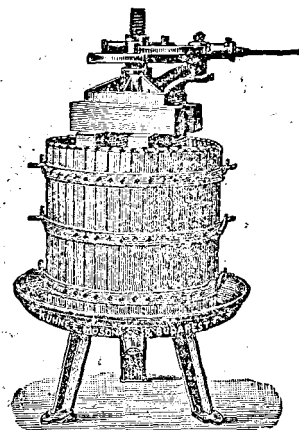
Új centrifugális bogyzógépeket

Javitott Mabilie-rendszerű

BORSAJTÓKAT

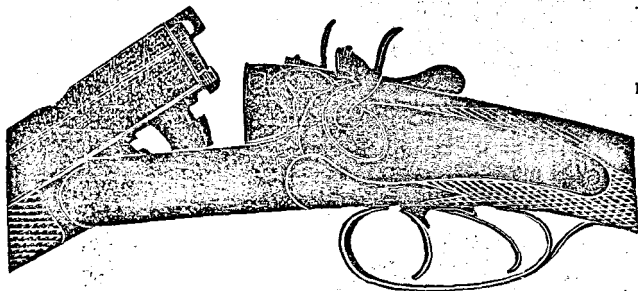
6 nagyságban stb.

Részletes árjegyzék készséggel küldetik.

TÖREKRÓSTIA
GRAEPEL HUGÓ SZABADALMA

GRAEPEL HUGÓ-féle szabadalmazott törekrosta.

GRAEPEL HUGÓ-féle szab. gabona és lóhere cséplőgépek 2 dobbal. Malomberendezések, Olajmalmok, Konkolyválasztógépek és rostalemezek kaphatók: 1066

Graepel Hugó gép- és rostalemezgyár,
malomépítész BUDAPEST, V., Váci-út 40—46.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus 1323

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármilyen rendszerű vadász- és cséllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 — kilogramm

Ujdonság: **Browning-féle automatikus serét ismétlő fegyver** 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

„Grand Prix” (a legnagyobb kitüntetés)
a párisi világkiállításon.**Alfa Separator R. S.**

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!

Jelenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetkezetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással készséggel szolgálunk. 1018.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” és terménytisztító gépek. Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ez időszert 15-féle különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtó erőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzékét kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár.

Hódmező-Vásárhelyen.

1274